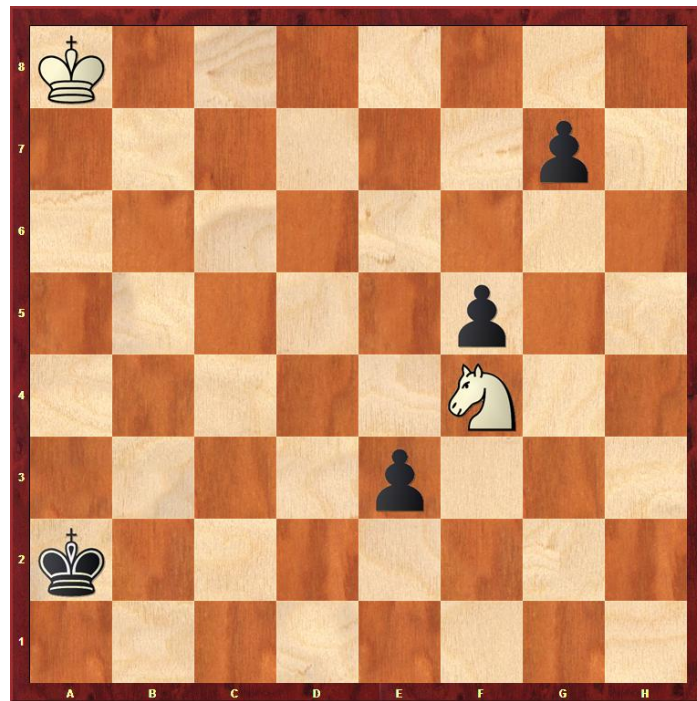

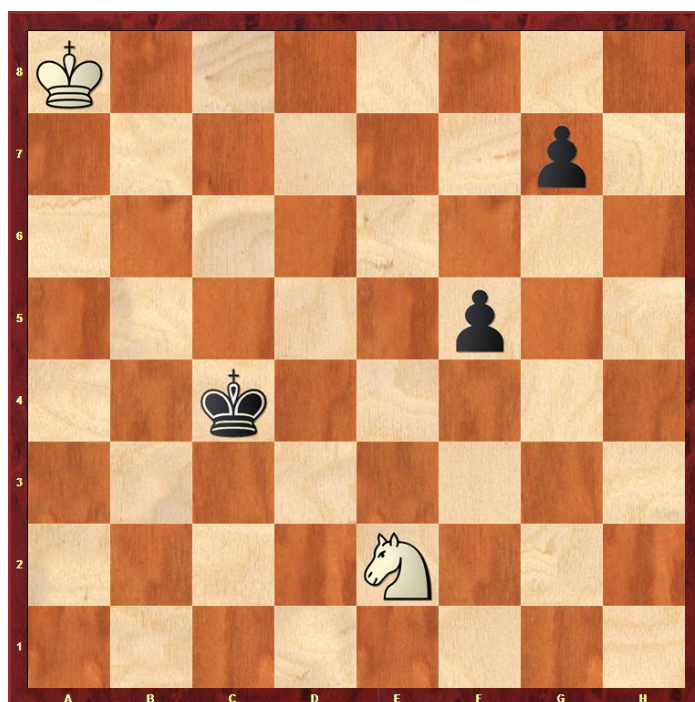
Vitaly Chekhover

Månedens studie er komponert av Vitaly Chekhover, en russisk IM, som publiserte mer enn 160 sluttspillstudier, hvorav en stor andel av dem var springersluttspill. Han fikk mange priser for sine studier helt frem til han døde i 1965, 56 år ung.

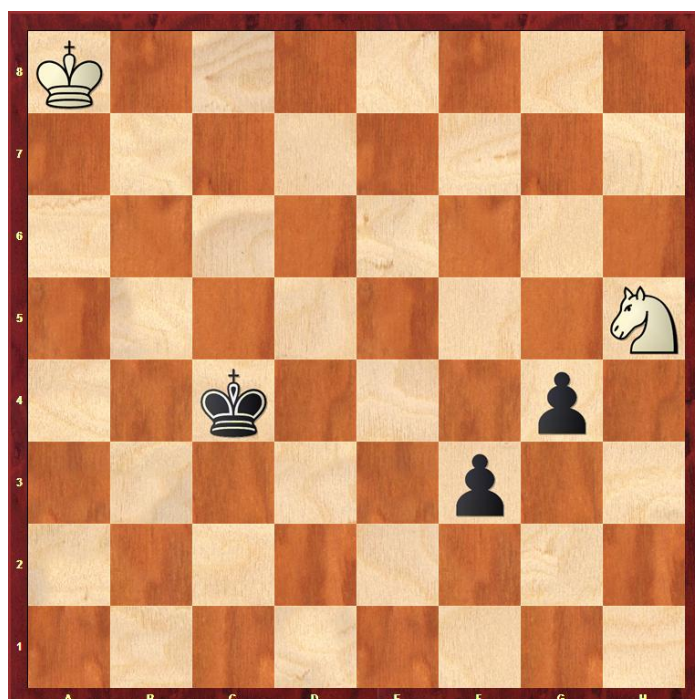
Hvit i trekket holder remis. Studien ble første gang publisert i Schachmaty i 1947.

1.Sd5 e2 2.Sc3+ Kb3 3.Sxe2 Kc4!

Så langt burde man klare å komme med sunn fornuft. Nå kreves det litt kreativitet for å snappe med seg en bonde til før en av de to gjenværende blir dronning.

4.Sf4!! g5 5.Se6! g4 6.Sg7! f4 7.Sh5 f3

Hvordan avslutter du?

8.Sf6! g3 9.Se4 g2 10.Sd2+ Kd3 11.Sxf3 ½-½

Taktikk og teknikk

De første årene i Moss Sjakklubb lærte jeg mye sluttspill når en tålmodig sjakkentusiast satte seg sammen med meg og de andre unge. Han stilte opp oppgaver som han mente var morsomme eller instruktive og korrigerende våre forslag til løsninger med like deler glede over å kunne vise det han kunne og et genuint ønske om at vi skulle forstå. Opplæring i grunnleggende sluttspillteknikk var begrenset av instruktørens tilgjengelighet og tålmodighet.

Som med mye annen innlæring, er mengdetrening et viktig element i sjakk. Da jeg nylig oppdaget nettstedet IdeaChess, tenkte jeg at det skulle jeg gjerne hatt tilgang til for tretti år siden. Nå er det i stedet dattera mi som har testet ut denne tilleggstreningen, og det virker som om det er noe hun gjerne vil bruke litt tid på, til tross for at det nok ikke slår et dataspill i tiltrekningskraft 😊

Jeg verken tror eller håper at instruktørens rolle erstattes av slike stillingsgeneratorer. Jeg hadde aldri hatt så mange gode minner fra sjakkundervisningen hvis den hadde foregått foran en skjerm og ikke hadde involvert sjakkglade mennesker, morsomme historier og pussige episoder.

Her kan du terpe på grunnleggende stillinger:

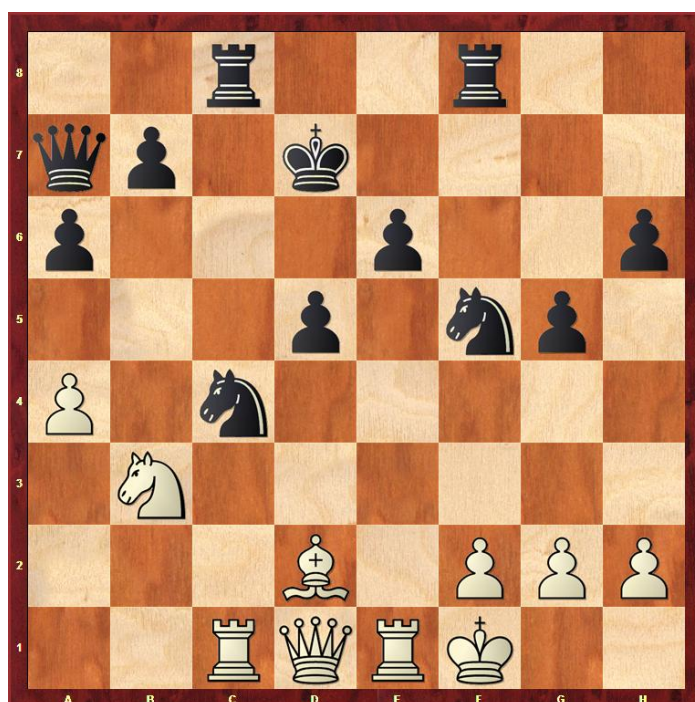
http://www.ideachess.com/chess_endgame_training

Et annet sted på IdeaChess kan du trene dine mattferdigheter og også øke din taktiske styrke. Dette er ypperlig oppladning til en av sommerens turneringer. Som forberedelser til denne spalten, har jeg tittet gjennom mange partier fra norske turneringer spilt nå i våres, og en veldig stor andel avgjøres av at den ene overser et enkelt mattbilde. Slike partiavslutninger passer sjelden som materiale for sluttspillkommentarer, men de underbygger at det er mange poeng å spare og å plukke på å være taktisk bedre enn motstanderen. En langsiktig sjakktraining bør øke din strategiske forståelse for spillet, og det gjelder også sluttspill. Men, i noen uker før en turnering, bør man fokusere mer på taktiske oppgaver.

Her følger et par stillinger fra vårens NM for barneskolelag der springeren er i sentrum:

Lars O Barmen (Grefsen) – Adrian Hitland (Rolland)

NM for barneskolelag 2011

Svart matter i to trekk!

Svart fant ikke matten her, men mattet faktisk elleve trekk senere.

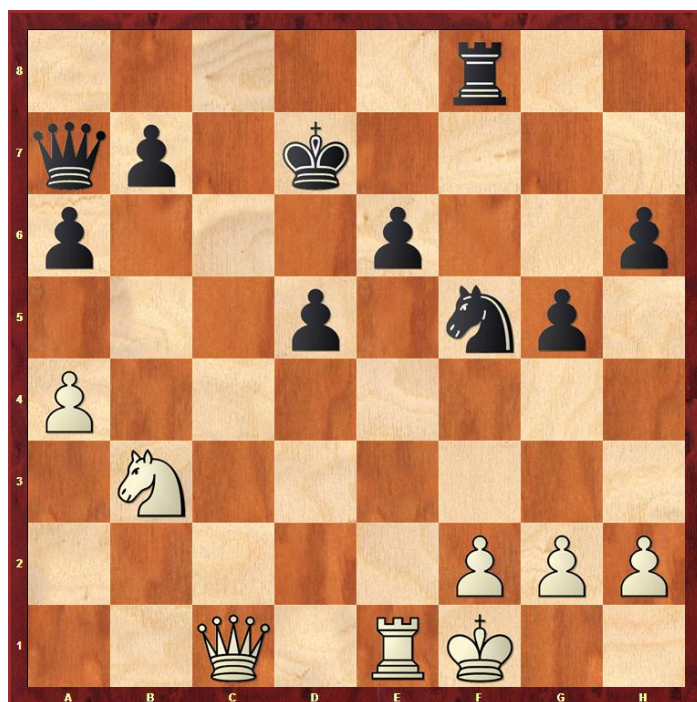
28...Sg3+ 29.hxg3 Dxf2# eller 29.Kg1 Dxf2#

Spillere av alle kalibere kan overse offiserer som står langt unna. I kombinasjon med en springer er det enda vanligere å overse kombinasjoner.

Partiet fortsatte:

28...Sxd2+ 29.Dxd2 Txc1 30.Dxc1

30...Txc1 er å foretrekke.

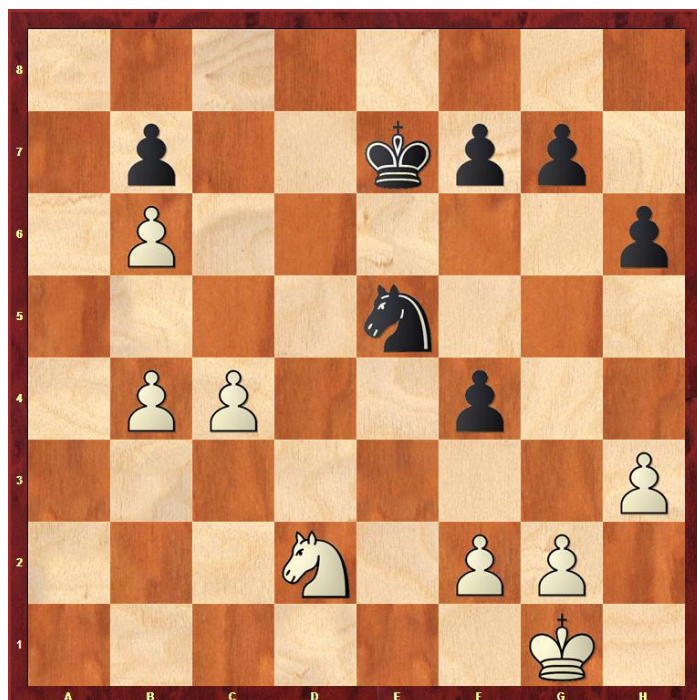

Svart kan nok en gang matte i to trekk!

Og det er faktisk samme løsning igjen:
28...Sg3+ 29.hxg3 Dxf2# eller 29.Kg1 Dxf2#

Cornelius Kvendseth, (Ekeberg) - Yngve G Fossheim (Bolteløkka)

NM for barneskolelag 2011

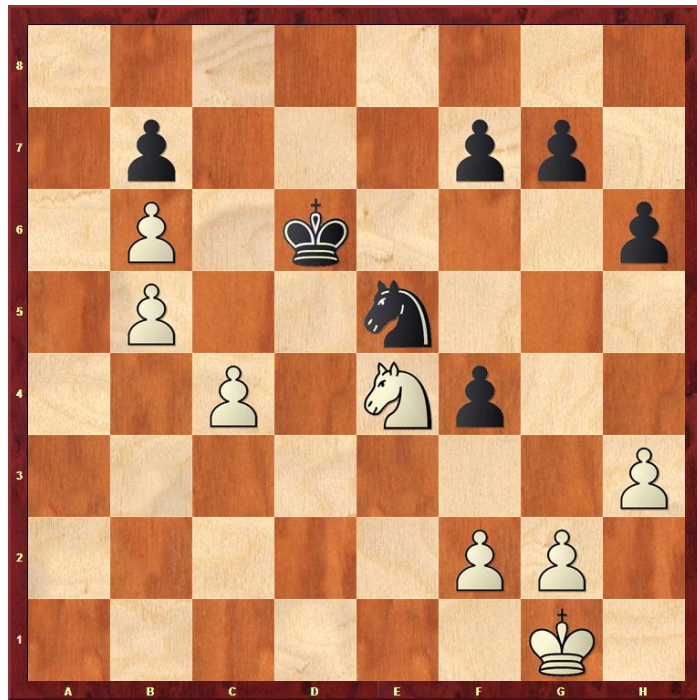
Stillingen oppstod etter svarts 37. trekk på førsteboardet i oppgjøret mellom Ekeberg og Bolteløkka. Hvit har en bonde mer og klart best sjanser til å vinne, men i et springersluttspill med så mange bønder kan alt skje.

38.b5 Kd6

Svart spiller korrekt og målbevisst mot bondemajoriteten på dronningfløyen.

39.Se4+

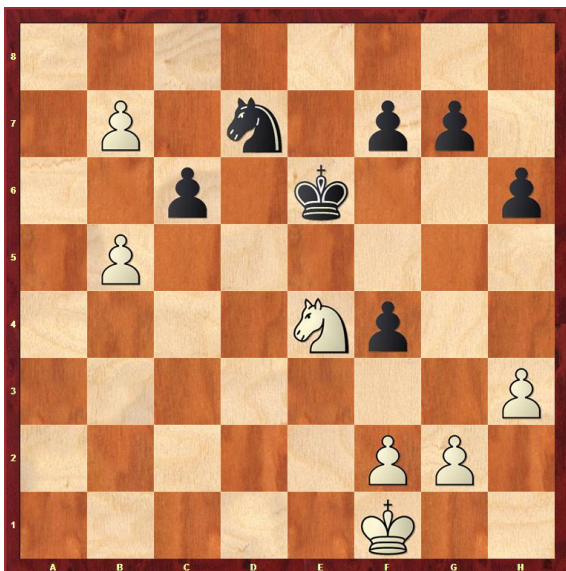
Dette er hvits beste trekk, og det eneste som ikke gir svart fordel, men her har allikevel svart store remissjanser.

39...Kd7??

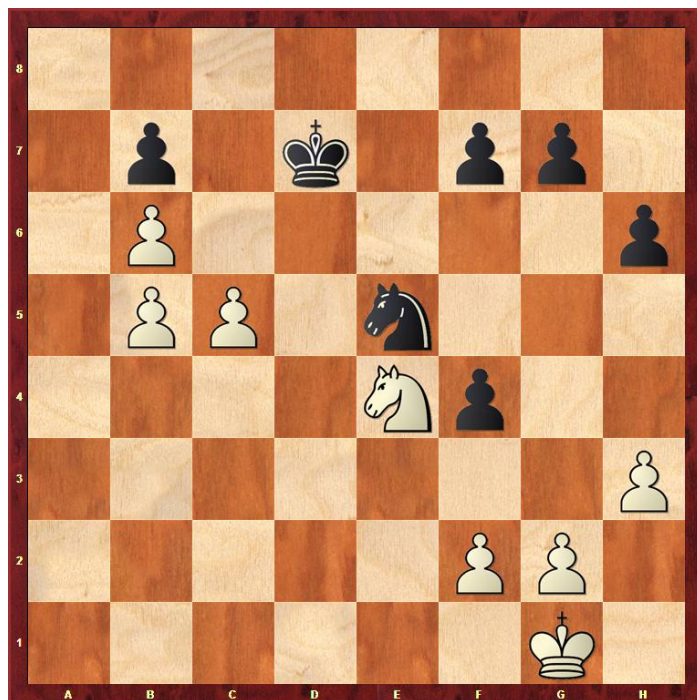
Det er vanligvis riktig å gå med kongen mot bøndene man angriper, men i akkurat denne stillingen trenger den svarte springeren d7-feltet. Hvits 3 mot 1 er imponerende hvis han får dem til å rulle, men hvis de blir statiske, kan det være lett å vinne flere av dem.

39...Ke7! er remis ved korrekt spill. Akkurat nå truer svart bonden på c4 og hvis han får den, vil han deretter snappe med seg b6. Hvit har derfor valget mellom trekkjentagelse med 40.Sd2 Kd6 eller å forsøke seg på det langt mer aktive bondefremstøtet 40.c5 Sd7 41.Kf1 Ke6 42.c6 (42.Ke2 f5 43.Sd2 Sxc5) 42...bxc6 43.b7

43...Kd5 (Ikke 43...cxb5?? 44.Sc5+ Sxc5 45.b8D 1-0) 44.bxc6 Kxc6 45.Ke2 f5 46.Sc3 g5=]

40.c5!

40...Sc4

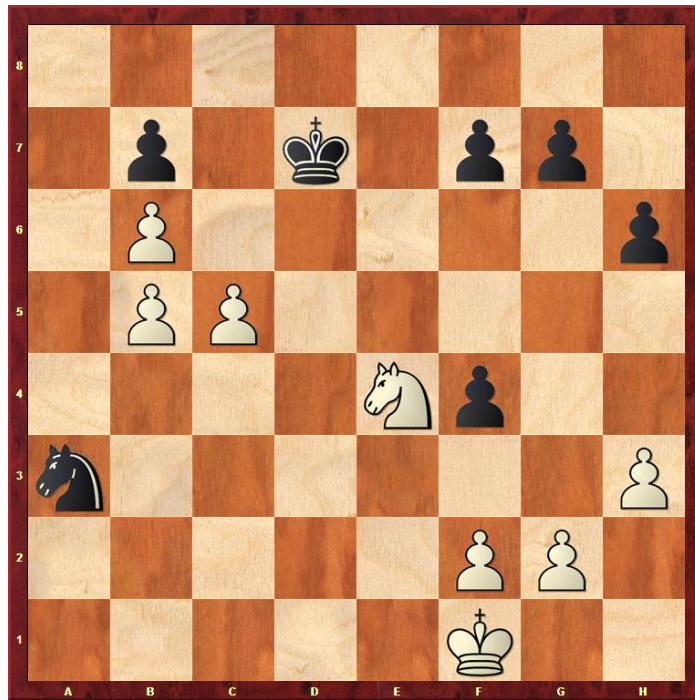
Det er bedre å straks legge press på hvits bondemajoritet med 40...Sd3 Svarts planlegger f5 etterfulgt av slag på c5. Hvit har fortsatt klar fordel, men svarts remissjanser øker selvsagt dramatisk hvis han klarer å plukke alle dronningfløybøndene.

40...Ke6? 41.c6!! bxc6 42.b7 1–0 (Men selvsagt ikke 42.bxc6 Sxc6 som ikke blir mer enn remis.)

41.Kf1 Sa3?!

41...f5 er bedre.

Alle har hørt sjakkordtaket om at en springer på randen er en springer i sanden. Akkurat som det er tungt og tregt å løpe i sand, bruker en randspringer lang tid på forlytte seg til et annet sted på brettet. Og motsatt vil en sentrumsspringer kunne komme raskt til unnsetning overalt på brettet. Akkurat nå har Se4 potensiale til både å forsvare dronningfløyen og angripe kongefløyen. Svart burde derfor spille f5 for å tvinge den hvite springeren til et mindre ideelt felt slik at hvits manøvre blir tregere senere. Stillingen vil allikevel være klart best for hvit, men svart må forsøke å gjøre livet så vanskelig som mulig for hvit.

Hvit kunne ha avsluttet partiet på en snedig måte her, kan du se det?

42.Sc3

42.c6+! bxc6 43.Sc5+ Kd6 (43...Kc8 44.bxc6 1-0) 44.Sa6 Sxb5 45.b7 1-0

42...Ke6 43.c6! Hvit utnytter at den svarte kongen har flyttet seg vekk fra der det skjer.

43...Sxb5 Resistance is futile. 43...bxc6 44.b7 1-0

44.Sxb5 f3 45.cxb7 fxg2+ 46.Kxg2 h5 47.b8D h4 48.Dd6+ Kf5 49.b7 g5 50.b8D g4 51.Dc8+ Ke4 52.Dxg4#
1-0